

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL UŽDAROSIOS
AKCINĖS BENDROVĖS VILNIAUS KOGENERACINĖS JĖGAINĖS KOGENERACINĖS
JĖGAINĖS IR UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS KAUNO KOGENERACINĖS
JĖGAINĖS KOGENERACINĖS JĖGAINĖS PROJEKTŲ TOLESNIO ĮGYVENDINIMO“
PROJEKTO (TAP NR. 19-1686(2); TAIS NR. 19-11413(3))**

2019-11-13 Nr. NV-3163

Vilnius

1. Projekto rengėja – Sveikatos apsaugos ministerija.

2. Projekto tikslas – įgyvendinti Atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio 6 dalies ir Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1571 3 straipsnio 3 dalies nuostatas, t. y. priimti sprendimą dėl pradėtų atliekų deginimo įrenginių projektų tolesnio įgyvendinimo.

3. Dabartinė situacija:

- Atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad tik Vyriausybės pripažintuose atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektuose kaip kuras energijai gaminti gali būti naudojamose ar planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos ir tokie objektai gali būti statomi ne arčiau kaip 20 km atstumu nuo gyvenamosios teritorijos.
- Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1571 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad sprendimus dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtų atliekų deginimo įrenginių projektų tolesnio įgyvendinimo Vyriausybė priima atsižvelgdama į visuomenės sveikatos interesus.
- Vyriausybė 2016 m. Kauno ir Vilniaus kogeneracinių jėgainių projektus pripažinto valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektais. Šiuo metu šios kogeneracinės jėgainės ūkinės veiklos dar nevykdo, vyksta TIPK leidimų išdavimų procesai.
- Pažymėtina, kad šiuo metu Konstituciniame Teisme nagrinėjamas Seimo narių grupės prašymas ištirti, ar Konstitucijai neprieštaruoja Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimas, pagal kurį gali būti ribojama atliekų deginimo jėgainių statyba.

4. Projekto esmė – siūloma pritarti, kad būtų toliau įgyvendinami Vilniaus ir Kauno kogeneracinių jėgainės projektai. Siūlomas priimti sprendimas grindžiamas poveikio aplinkai vertinimo dokumentais ir jų rezultatais įvertinant poveikį visuomenės sveikatai, vėlesnių procedūrų (statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, paraiškų dėl TIPK derinimo) procedūromis, kurių metu nustatyta, kad visuomenės sveikatos saugos reikalavimai nepažeidžiami.

5. Derinimas:

- Projektas aptartas 2019-11-05 tarpinstituciniame pasitarime. Suderintas su Finansų ministerija, Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Teisingumo ministerija, Energetikos ministerija. Projekto teikimas papildytas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą.
- 2019-11-12 gautas Amalių bendruomenės centro raštas - prašoma atlikti valstybinę visuomenės sveikatos saugos ekspertizę. SAM pozicija - Vyriausybės patvirtintas Visuomenės sveikatos saugos ekspertizės atlikimo tvarkos aprašas taikomas jau vykdomai ūkinei veiklai (ne planuojamai veiklai), t. y., siekiant nustatyti, ar tam tikroje vietovėje išplitę ar padažnėję žmonių susirgimai sietini su ūkinės veiklos padariniais; ar vykdoma ūkinė veikla <...> atitinka

visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Nagrinėjamu atveju, Vilniaus ir Kauno kogeneracinės jėgainės ūkinės veiklos dar nevykdo, minėto nutarimo nuostatos netaikomos. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 25 straipsnis nustato kad visuomenės sveikatos saugos užtikrinimas rengiant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, teritorijų planavimo dokumentus ir statinių projektus, užtikrinamas įstatymų nustatyta tvarka atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kuris šiuo atveju buvo atliktas poveikio aplinkai vertinimo metu. Visos įstatyme nustatytos procedūros įvykdytos.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom:

„82.3. užtikrinsime, kad Lietuvoje aplinkai ir sveikatai saugiu būdu būtų deginamos tik po rūšiavimo likusios, perdirbti netinkamos, bet energetinę vertę turinčios buitinės ir pramoninės atliekos;“.

„94.2. <...> Vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius efektyviausiai panaudosime bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai (kogeneracija). Vilniuje ir Kaune pastatysime vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias kogeneracines elektrines, taip pat užtikrinsime minimalų galimą elektros tarifą;“.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Ekonomikos politikos grupės patarėja

Gina Gajauskienė